

Davallada de l'ús social del català

Una de les principals raons que expliquen el preocupant panorama del català és el declivi de l'ús social de la llengua. L'any 2003, segons el Centre d'Estudis d'Opinió (CEO) de la Generalitat, un 43% de la població major de 15 anys declarava que el català era la seva llengua habitual. L'any 2018, aquest tant per cent se situava en el 36,1%, és a dir, quasi set punts percentuals menys.

El mateix estudi també preguntava pels usos lingüístics i àmbits d'ús de les llengües. L'any 2018, els majors de 15 anys indicaven que, amb els membres de la llar, parlaven només català en un 27,2% dels casos; més català que castellà en un 5,6%; ambdós idiomes en un 7,8%; més castellà que català en un 10,1% i, finalment, només castellà en un 37,7%.

Un altre informe revelador és l'*Enquesta de la Joventut 2020* de l'Ajuntament de Barcelona. Dels joves residents a la ciutat que tenen entre 15 i 34 anys, un 28,4% d'ells tenen el català com a llengua més habitual, **set punts percentuals menys** que l'any 2015. En paral·lel, això ha comportat un increment d'aquells que tenen com a llengua habitual el castellà, passant del 56,5% del 2015 al 62,1% actual.

L'estudi també reflecteix que, en els barris amb una renda mitjana més baixa, el percentatge de població que té el català com a llengua més habitual és inferior al 15% (concretament, és del 13,9%).

Manca de "protecció legal"

Òscar Escuder, president de Plataforma per la Llengua, assenyala en declaracions a *ElNacional.cat* que una de les principals causes que expliquen aquest retrocés en l'ús social de la llengua catalana és la seva "desprotecció legal" i assevera que "aquesta tendència a la baixa confirma que estem en emergència lingüística".

"Nosaltres no tenim un estat que protegeixi la nostra llengua, com en canvi passa en països plurinacionals com Suïssa, Bèlgica o el Canadà. A Suïssa, una de les llengües oficials és el romanx, que parlen menys de 50.000 persones", apunta Escuder.

Sobre aquesta qüestió, el president de Plataforma per la Llengua destaca que “se’ns ha volgut fer creure que el català és una llengua molt protegida i molt subvencionada, i això és mentida”.

Encara que Òscar Escuder admet que hi ha una certa “disminució de la consciència lingüística de la ciutadania”, apuntant que “hi ha enquestes que subratllen que prop d’un 80% dels catalanoparlants canvien al castellà quan se’ls respon en castellà”, deixa ben clar que una de les raons del declivi no és la ciutadania.

Quan el president de Plataforma per la Llengua fa referència a una “manca de cobertura legal del català”, es refereix al fet que “al supermercat, costa trobar etiquetatge en català; tampoc ho veiem en els electrodomèstics” i també fa al·lusió a la Llei del Cinema i del Codi de Consum aprovades al Parlament fa més d’una dècada i que “no s’han aplicat i han passat el filtre del Constitucional”.

Marcel Mauri, vicepresident d’Òmnium Cultural, coincideix en el “menyspreu per part de l’Estat a la llengua catalana, som una llengua minoritzada i això ens situa en emergència”. En aquesta línia, posa èmfasi en les “agressions constants de l’Estat contra la llengua”, com les sentències del TSJC que [obliguen a impartir el 25%](#) de les classes en castellà i que comprometen el model d’immersió lingüística.

El català, pràcticament desaparegut a les sentències judicials

Aquesta desprotecció també es trasllada, per exemple, a l’àmbit judicial. L’any 2020, es van redactar [14.455 sentències en català](#), una xifra que representa el 7,44% del total i que baixa pràcticament un punt respecte al 2019. Aquest fet preocupa el Consell d’Europa, que reclamava enguany “aplicar accions legislatives immediates” per garantir l’ús de les llengües cooficials en terrenys com ara el judicial.

Un altre exemple es pot detectar en les pàgines web oficials de l’Estat espanyol. Un estudi de Plataforma per la Llengua evidenciava que [menys d’un 2%](#) d’aquests portals estan íntegrament disponibles en català, malgrat que la llengua és cooficial.

D’altra banda, Joan Santanach, delegat del rector per a la Política Lingüística i Publicacions de la Universitat de Barcelona, creu que l’expressió d’“emergència lingüística” és “molt forta”, però assenyala que la situació “no és gens bona” i que “hi ha símptomes d’un procés de substitució avançat”. Aquest procés sociocultural implica que una llengua dominant s’imposa totalment o parcialment sobre una altra. És, d’alguna forma, l’abandonament intergeneracional d’una llengua en favor d’una altra.

Santanach també es refereix a una mena de “subordinació psicològica lingüística” per la qual “quan una persona se’ns adreça en castellà o no ens entén, canviem al castellà”.